

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 122

Reus, dimarts 28 de Maig de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. . . Ptes. 1'50 al mes.
Fera. . . > 4'50 trimestre.
Estranger. . . 9'—

Número solt 5 cèntims

GAS REUSENSE

Oferim calç semi-extingida, excel·lent per a la construcció de parets de mamposteria de pedra, al preu de 6 pessetes tonelada sobre carro a la Fàbrica.—Se donarán instruccions per a la confecció del morter.

EL DEBAT DEL CONGRÉS

L'actitut dels conservadors

Per coincidir amb lo que en ell es diu, traduí de «El Sol», corresponent al passat dissabte, el següent article:

«No estigué ahir afortunat el senyor Maura al contestar al diputat socialista senyor Prieto. Apart de que sa situació forçada i abraçosa en aquest debat i adhuc el quebrant físic que'l té quasi privat de veu, se concitava contra ell, el vegérem extraviar se en unes teories que ja la tarda anterior havia mantingut el ministre d'Estat, tan inadmissibles com impropies de sa altura política i de sa historia parlamentaria. Si el senyor Dato havia comés la heretgia de reptar als diputats socialistes a desposseir-se de l'immunitat parlamentaria, el

senyor Maura arribá a negar los o regatejar los i condicionar los, per lo menys, el dret d'acusació i fiscalització, que és essencial i indiscutible en tot representant de la nació. Bé degué de comprendre el cap del Govern que'ls aplaudiments amb que les dretes acolliren ses paraules eren desfogaments de la passió política i no senyals d'aprovaació conscient, que haurien valgut per una negació de les prerrogatives parlamentaries. Així, el senyor Prieto, en sa rectificació, més brillant que el seu discurs, alcançá sobre el senyor Maura un triomf fàcil, pero evident.

Es aquest debat de depuració de culpes que no podien quedar en la sombra i que corresponen per enter al vell partit conservador i al Govern que'l representava en el Poder en agost de 1917. ¿I qui sino el parlament, amb totes ses prerrogatives i a l'ampar de l'immunitat,

ha de posar a plena llum aquelles culpes, encara no ben explicades? Després vindrá aqueix Tribunal que va a constituir-se i examinará les proves, si n'hi ha, i farà justícia; pero bó és que la opinió pública hagi sigut orientada i il·lustrada previament.

Dures són les acusacions formulades fins ara, i no ho serán menys segurament les que queden per formular; pero és innegable que els oradors socialistes no han caigut fins ara en extrems de passió, sobre tot si es té en compte la naturalesa dels fets que denuncien i que són homes no acostumats a la suavitat acadèmica del Parlament, sino a la política ruda i nua del carrer. La imprudencia i la intolerancia dominen, en canvi, en els escons conservadors. Sense els crits destemplats, les constants interrupcions irades i la turbulencia de banderia dels amics del senyor Dato, que no respecten ni a la suprema autoritat presidencial, ahir a la tarda no hi hauria hagut en el Congrés aqueixes escenes escandaloses que «La Epoca» lamenta amb tanta amargura.

No és volguent ofegar les veus acusadores, com els governants de agost van a convèncer al país de que no foren ells els que desencadenaren torpe i temerariament la tempesta que acabá el 21 de març.»

«La Epoca»

Notes polítiques

Comissió depuradora

El passat dissabte firmà el rei, després d'aprovar-lo el Consell de ministres, un decret nomenant una Comissió que depuri les denúncies fetes al Congrés pels diputats socialistes.

Aquesta Comissió estarà formada pel fiscal del Tribunal Suprem don Víctor Cobián, els magistrats del mateix Tribunal don Andreu Tomos i don Manuel Pérez, el ministre togat del Consell Suprem de Guerra i Marina don Antoni Conejos i el conseller general de divisió don Joan López Herrero.

Dita Comissió, a mida que vagi indagant i comprovant els fets, pasará directament el tant de culpa al jutge o tribunal que reputi competent i presentarà, després, al Govern un informe, en el qual, a més de mencionar els tants de culpa o de correcció, s'exposaran els resultats de ses pesquises aprop dels demés asserts i relats vertits en la discussió pública.

Reptant a controversia

Elements nacionalistes barcelonins que no están conformes amb les opinions vertides per En Fabra Ribas en una de ses conferencies de l'Institut d'Estudis Catalans el conviden a sostenir una controversia.

D'aquest desig dels seus correligionaris se fa intérpret el firmant de la carta que publiquem a continuació:

«Per al senyor Fabra Ribas, Considerem inadmissible deixar passar sense protesta el contingut de la seva exposició amb referencia al veritable sentit espiritual dels principis nacionalistes.

Será tan amable, que, descendint fins al pla modest que nosaltres ocupem, vulga acceptar una controversia?

M'és grat oferir-me s. s., J. Terres Vilaplana.»

Una conferencia

Dissabte a la nit tingué lloc en el Centre Nacionalista Catalá de Barcelona la sexta conferencia del cicle polític autonomista.

Aná a càrrec del jove orador de la Junta permanent de la Unió Catalanista don Francisco Pineda i Verdagner, qui desenrotllá el tema «Afirmacions i negacions nacionalistes davant el moviment polític actual».

Estudiá les bases sobre les que descansen les pretencions nacionalistes de Catalunya; comparant-les amb les que es plantejen en altres pobles autònoms o que lluiten per la autonomia.

—El nacionalisme catalá—digué—te tan fondes arrels com el més ferm nacionalisme.

Ategi que serán estérils les tentatives de desarrelar aquesta idea per que es troba en l'ambient, en la terra mare, en l'esperit de tots i de tot, i aixó no se suprimeix ni amb la coacció de les lleis ni amb la força de les armes.

—Fins ara els qui han intentat desadaptar nos no solament no ho conseguiren, sino que adhuc a pesar seu acabaren per adaptar se també a nostre ambient.

Tractá llargament de la política democrática i de son ràpit desenrotlló en el món civilitzat.

I després d'analitzar la constitució autonómica d'algunes nacions, en les que creu que deu fixar sos ulls Catalunya, terminá dient que aquesta si persevera i treballa haurá de conseguir al fi, com és de llei, l'ideal que persegueix.

A l'acabar el jove orador fou aplaudit i felicitat.

Els socialistes

El decret creant una informació no será obstacle per a que ls socialistes continuïn el debat sobre els successos d'agost.

Un diputat socialista ha dit que creuen aquests nn deure dir al Congrés tot lo que saben aprop dels procediments de govern empleats

a l'agost per a que l'opinió conegui tots els fets de que fins ara tenen noticia.

Després anirán a aportar davant la Comissió tots els elements de judici i totes les proves, puix per a ells són dues coses distintes i perfectament compatibles.

El mateix criteri sostindrà don Marcellí Domingo

Teatre Circo

Avui, dimarts, 28 de maig

ACONTEIXEMENT TEATRAL

Estrena de la comedia de

: : éxit incomparable : :

"ELS ULTIMS ROVELLATS"

Butaca amb entrada 1'25 pts.

Entrada al públic: Un RAL

ART I ARTISTES

En Lluís Ferré

Amb la mateixa ingenuitat que al parlar-li d'art responia aquell excel·lent Nonell, amb tota seguretat que ens respondria En Ferré.

Si li parlessim d'art i vulguessim fer-li destriar, ens diria: faig art!, faig art!, i aixó és art!

Heu's aquí la característica d'un artista veritable, d'un artista anònim que'ns fa augurar que será un prestigi de nostre Reus en dies molt propers.

En Ferré está amarat de la condició d'entendre l'art i transportar-lo amb la seva intuició als ulls dels que l'admirem i el sabem comprendre.

No és un artista vulgar, com molts dels que les oficialdades dels cursos ens fan menjar si ens plau, per força.

Hi ha que coneixen l' en ses energies, mostra bé prou la grandiositat de les esperances que en ell tenim xifrades; l'honora una condició exemplaríssima: el bon tracte i la modestia ben entesa.

Recentment ha acabat una obra

que és la que ens mena a tributar li eologis.

Ha estat a son càrreg la decoració de façanes de la hermosa finca «Parsifal», propietat de don Ramón Fàbregas i Pamies. I en mig d'una extrema dilecció, en forma de plafons i esgrafiats, encercla l'edifici de les escenes del «Parsifal» tals com «Cundria», «La mort del cig-ne», «La copa de Sant Graal», «Bateig», «Consagració», etc., tot això, acurat, en ordre perfecte, fa relluir el geni d'un artista. A dalt de l'edifici, en una torratxa, hi ha dos plafons alegòrics que demostren quant acabada és l'obra d'un adolescent, com la d'En Lluís Ferré.

Heu's aquí una obra laborada amb fe i que ben extensament mostra les qualitats d'un ben aprofitat jove.

Cal felicitar amb veritable efusió als qui, com el senyor Fàbregas, fan exhibir l'acció artística dels humils, i al jove artista autor de l'obra que avui hermojeja la finca «Parsifal».

S. TORRELL i EULALIA

Teatre Circo

Companyia del "Romea" de Barcelona

Des de que el vell teatre Romea de la ciutat comtal estava tancat a la nostra dramàtica, que no havíem tingut a Reus temporada de teatre català. Havien visitat els nostres escenaris companyies improvitzades per a donar-hi poques representacions d'obres d'actualitat, pero sense poder nos oferir aquella homogenitat que caracteritza a les companyies d'actuació permanent. Les formacions de *tournee* son sempre formades a base d'un primer actor o primera actriu que cobreix, amb el seu prestigi, les deficiències de la gent secundària que l'acompanya, i amb l'anunci pompós, la miseria de presentació escènica. Heu's aquí explicat el secret de l'èxit franc, expontani i sorollós assolit per la companyia catalana del Teatre Romea de Barcelona, que actua des del passat dissabte en nostre

Teatre Circo. El públic s'ha adonat desseguida de la diferència que hi ha entre les companyies catalanes que havia vist en aquests darrers temps i la que ens ha ofert l'Empresa Fàbregas, i ha sapigut correspondre provant una vegada més que el nostre és un públic intel·ligent i ben preparat per a judicar amb acert tota manifestació artística.

Les dues obres que fins ara han sigut representades han meregut una execució perfecta, impecable: en «Joventut de Príncep», el senyor Giménez interpretà el simpàtic Doctor de la manera que sols ell sab fer-ho; amb aquella sobrietat i emoció que el distingeixen de tots els demés actors que nosaltres coneixem. La Srta. Fornés lluitava amb el grat record que deixà la Xirgu creant en català la Caterina d'aquesta obra i cal convenir, amb la crítica barcelonina, que surt airosíssima del seu delicadíssim comés. La senyoreta Fornés, estimada del nostre públic, s'ha perfeccionat tant en el seu art, que si quan la seva actuació en el Centre de Lectura era una halagadora esperança, avui podem dir que no hi ha qui l'iguali en els caràcters de iugénua. El públic premià el seu treball amb merescuts aplaudiments. El senyor Strems estigué acertadíssim en tota l'obra i especialment en l'acte terç. En Viñas, En Ginestet, En Pallac, l'Arquer i tots els demés en fi, contribuïren de tal manera al bon conjunt, que els hem d'aplaudir a tots sense reserves.

En «Papá Ministre», l'interessant drama de Rovelta, En Giménez subjugà al públic. Afirmem, sense temences a ésser desmentits, que no hi ha cap altre actor que l'iguali en la interpretació i execució del protagonista d'aquesta obra. Provà haver-ne fet un estudi pregon i haver sapigut resoldre a consciència totes les dificultats que el personatge ofereix. En el segon acte li fou tributada una ovació, malgrat una llarga interrupció en la corrent elèctrica que deixà l'escenari a les fosques privant d'apreciar el treball de l'artista.

En aquesta obra feu el seu debut la primera actriu senyora Baró, encarregada del paper de Regina. La interpretació d'aquest personatge és una prova feixuga per a una actriu, i la senyora Baró en sortí victoriosa. És l'actriu intel·ligent que tots coneixem; la que sab donar el valor just a la paraula i la que sempre es mostra exquisidament correcta; l'actriu, en fi, que arriba al cor del públic i que sab

fer se apledir amb la vehemència amb que ho feu el que estava congregat en el Teatre Circo la nit del diumenge.

L'Estrems, En Martí, En Munt-Rosés i En Ginestet, compartiren justament els aplausos amb els artistes encarregats de les figures centrals de l'obra.

La presentació escènica, mereix capítol apart.

Mai havíem vist en nostres escenaris una representació més cuidada i més aplaudida a l'ensem. Els mobles no eren de guardarroba i per xó quedava esborrada la visió de l'escenari i hom se creia transportat a una habitació real en que el luxe vagi agermanat al bon gust. La distribució dels mobles, dels bibelots, dels objectes d'art, de les flors, proven la mà experta del director de la companyia que mereix per part nostra tota mena d'aplaudiments.

El públic nombrós el dissabte i ple de gom a gom en la nit d'ans d'ahir.

L'Empresa Fàbregas pot restar satisfeta i orgullosa i nosaltres, els aimants del teatre català també, per la manera com ha respost el públic de Reus, honorant aixís la nostra dramàtica.

Per avui s'anuncia l'estrena de l'afortunada comedia en tres actes «Els Ultims Rovellats» i per al dimecres, en funció extraordinària, fora d'abonament, el debut de la primera actriu Sra. Elvira Fremont amb l'estrena de «Al cor de la nit».

Avis important

El proper dimarts, dia 21 del corrent Maig, es començarà a vendre la CARN de

Vedella a 1'10 pessetes la tersa
Id. sense os a 1'50 pessetes la tersa
Moltó a 1'50 pessetes la tersa

en els següents llocs:

VEDELLA: En les taules de les Carnicerías públiques, número 25, de Josep Salvat; núm. 12, de Remigi Barbará, i núm. 13, de Joan Malet, i en les tendes de Santiago Trillas, carrer de Jesús núm. 21, i Paula Boleda, carrer de Jesús, núm. 29.

MOLTÓ: En les taules de les Carnicerías públiques, de Josep Madurell, Magdalena Gené i Paula Cort, i en les tendes, de Agna Ferrer, carrer de la Mar n.º 34; Paula Boleda, carrer de Jesús núm. 29, i Santiago Trillas, carrer Jesús, 21.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	A les 9	A les 15	
Baròmetre corretgit a 0°.	748.8	749.7	
TERMÒMETRE	Màxima Sol...	31.2	
	Ombra	27.2	
	Mínima Sol...	13.8	
	Ombra	13.8	
PSICRÒMETRE	Termòmetre sec.	19.7	17.2
	Ídem humit.	16.1	15.4
Humitat relativa de l'aire.	68.4	82.3	
Tensió del vapor acuos.	11.8	12.1	
ANEMÒMETRE	Direcció del vent.	NE	NE
	Velocitat del vent.	184.	45.
Pluviòmetre.	32.8		
Evaporímetre.	5.3	0.5	
Estat del cel.	Núvol	Núvol	

A conseqüència del temporal que es deseneadé sobre les onze de la nit del passat diumenge hi hagué una interrupció elèctrica.

Les sales d'espectacles que en aquella hora estaven funcionant quedaren a les fosques per espai de 15 minuts, passats els quals se recompré l'espectacle.

Per a assistir a les tasques de la **Assamblea ordinària de la Mancomunitat**, que ahir devien donar començ al Palau de la Generalitat, ans d'ahir sortí per a Barcelona nostre coral amic, el diputat provincial don Ramón Vidiella.

BAR MUNDIAL

Araval de Sta. Agna i Plaça de Catalunya.—Tél. 253

Licors de les més acreditades marques.—La sens rival Horxata Valenciana.—Se serveixen mantecaus i catés gelats a domicili.

D'aconteixement teatral pot calificar-se l'estrena de «Els Ultims Rovellats» que tindrà lloc aquesta nit en el Teatre Circo. És l'obra catalana que ha conseguit major nombre de representacions a Barcelona en la darrera temporada d'hiver. Se tracta d'una comedia en la que'l públic hi riu constant-

ment i que aconseguix per part dels artistes del «Romea» una interpretació i execució tan acurades, com poques vegades pot aplaudir-se en els nostres escenaris.

La presentació escènica serà tan esplèndida com la de les obres que fins ara hi ha representat.

L'interés que ha despertat aquesta estrena, la circumstància de que probablement no serà representada cap altre dia, i'ls preus veritablement econòmics que te establerts l'Empresa per als dies feiners, farà que aquesta nit el Circo se vegi ple de gom a gom.

Demà se celebrarà funció extraordinària, fora d'abonament, amb l'estrena de «Al cor de la nit».

KURSAAL DE REUS

Properament: Concert extraordinari

RECITAL de guitarra

Sainz de la Maza

Sobre les onze de la nit d'ans d'ahir caigué en aquesta ciutat i el seu terme un fort ruixat, a conseqüència del qual no pogué terminar-se la representació de «La Xocolatereta» que la companyia Benet-Mestres estava donant en el teatre d'istiu de la recreativa societat La Palma.

La Comissió Pericial en representació dels obrers boters d'Espanya ha expedit el següent telegrama:

«Madrid.—Comisario General de Abastecimientos.—En vista de que España existe una cantidad de cuatrocientos diez millones kilos aceite oliva del cual queda un sobrante de doscientos diez millones de kilos y toda vez que el año 1917 habiendo la libre exportación tan sólo se exportaron ochenta y un millón de kilos, presentándose además la próxima cosecha en cantidad superior.

Le suplicamos se dé la libre exportación para el citado caldo, de lo contrario es la ruina inminente de la industria tonelera, habiéndose cerrado ya muchos talleres y sumiendo a la miseria a los obreros del ramo.

Por la Federación de Toneleros de España.—El Secretario General, Mascos Guinjoan».

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros
Pago de tots els cupons venciment Maig.

Compra-venta de valors.

Amb el present nombre publiquem les últimes planes de l'obra «Nacionalisme» que en toletí enquadernable hem vingut servint a nostres lectors.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Paguem els cupons Orenses primitives n.º 75 i 76. Cedim xees sobre totes les places d'Espanya. Compren bitllets estrangers.

Avui és esperat a Tarragona el vaixell «Catalina» portador de 4 mil tonelades de blat, de les quals en descarregarà en el veí port dos mil cinc centes.

Un altre vaixell, el «Cabo Prior», que ve retrassat, descarregarà les 1.500 tonelades que el «Catalina» s'emporta cap a Barcelona, solucionant-se així el conflicte que s'anava a presentar per la falta de blat i en conseqüència de la puja del pa.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

Dipòsit de gel en el Bar Mundial de l'acreditat Primitiva VICTORIA.—Vendes al por major i al detall.

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Gran Companyia Còmic-Dramàtica del «Odeón», de Madrid
Primer actor i director Miquel Muñoz.—Primeres actrius Irene Alba i Maria Gámez.—Primer actor còmic Albert Romea.

4 úniques funcions.—Debut: demà dimecres 29 de maig de 1918.

LLISTA DE LA COMPANYIA

Actrius: ALBA, Irene; Alvarez de B., Carme; Caba, Irene; Chalons, Consol; Díaz, Encarnació; GÁMEZ, Maria; Gámez, Concepció; Mareca, Pura; Martín, Josepa; Muñoz, Carme; Santoncha, Maria; Torres, Concepció.

Actors: Alemán, Anicet; Alemán, Victoriá; Caba, Manuel; Contreras, Albert; Cuenca, Ricard; Delgado, Ferrán; Fernández, Joan; Gil Josep M.^a; Mancha, Guillem; MU-

ÑOZ, Miquel; Perchicot, Nicolau; Roa, Joaquim; ROMEA, Albert; Valle, Agustí; Yoriano Viesca, Josep.

Apuntadors: Josep Camacho, Manuel Luna, Francesc Catalán.

ABONO a 4 úniques funcions que tindran lloc els dies 29 i 30 de maig i 1 i 2 de juny, amb les estrenes de les obres: «El amigo Tedy», «Bajo la zarpa», «Cuento del lar», «La gentil Mariana», «La Trápala». —Decorat nou per a totes les obres.

PREUS D'ABONO

Palcos proscenis platea sense entrades.	38' = ptes.
Id. proscenis principals sense id.	28' = »
Id. proscenis según pis sense entrades.	18' = »
Id. platea sense entrades.	28' = »
Id. principals sense id.	18' = »
Id. según pis sense id.	8' = »
Sillons platea amb entrada.	6' = »
Butaca primer pis amb id.	5' = »
Lluneta según pis amb id.	4'50 = »
Entrades a localitat.	3' = »
Els impostos a càrrec dels abonats.	

PREUS DIARIS

	feiners	festius
Palcos proscenis según pis sense entrades.	7' =	8' =
Id. platea sense id.	10' =	12' =
Id. principals sense id.	8' =	10' =
Id. según pis sense id.	5' =	6' =
Silló de platea amb entrada	2' =	2'50
Butaca primer pis amb id.	1'75	2'09
Lluneta según pis amb id.	1'50	1'75
Devanteres paradís núms.	0'58	0'58
Entrada a localitat.	0'83	0'83
Entrada al Paradís.	UN RAL	
Els impostos a càrrec del públic.		

Teatre Circo

Gran Companyia còmic dramàtica del Romea de Barcelona, dirigida pel 1. r actor ENRIC GIMENEZ. Funció per a avui.—3.ª d'abono. —Estrena de la celebrada comedia

ELS ULTIMS ROVELLATS.

A dos quarts de deu.

Butaca amb entrada, 1'25 ptes.
Entrada de públic, UN RAL.

IMP. SANJUÁN - REDS

Les primeres lleis de la República portuguesa.—Barcelona. 1911.

La Revolució portuguesa.—Barcelona. 1911.

Las grandes figuras de la República portuguesa.—Barcelona. 1911.

Portugal y Galicia: nación.—Barcelona. 1911.

Sonderdruct aus Mutterschaft in Spanien.—Munic. 1912.

Catolicisme, Socialisme i Sindicalisme.—1913.

A Catalunha.—Porto. 1913.

O Genio peninsular.—Porto.—1907-1914.

Catalunya i la Guerra de les Nacions.—1916.

Diari d'un Soldat.—1916.

Nacionalisme.—Nova edició. 1917.

INDEX

Portada.	Pág.	1
La nostra dèria.	»	3
Prefaci.	»	5
Aclaració.	»	15
I.—El sentiment i el pensament nacionals a Catalunya	»	17
II.—El problema patriòtic, a Catalunya, és un cas de llibertat humana.	»	21
III.—La Nacionalitat Catalana	»	25
IV.—La Ibèria i la Confederació llatina.	»	29
V.—La Patria Catalana.—No existeix una Patria Espanyola.	»	42
VI.—Diferències fonamentals en la varia ideologia hispana.—La lluita dels esperits nacionals.—La Religió.—La Política.—La Moral.—L'Art.	»	54
VII.—L'Educació com element suprem de nacionalització.—Instrucció i Civisme	»	74

<p>JOSEP SOLÉ RECADER DE REUS A BARCELONA BARCELONA Bou de la Plaça Nova, 14 Passeig de Gràcia, 62 (Colmado) Hospital, 4 (Estanc). REUS Güell i Mercader, (Hostalets), 22, Cordereria. Arraval Santa Agna, 5.</p>	<p>TINTORERIA de Manuel Cibiach Se renta i tenyeix tota classe de roba.—S'utilitza el planxat elèctric. Galanes, 7 REUS</p>	<p>Non Plus Ultra Trajos a preus inverossímils LA CASA MILLOR ASSORTIDA EN TRAJOS PER A NENS Portal de Jesús, 1 REUS</p>
<p>Taller de Cerralleria d'obres JOAN ADSERÁ CAMPS Carrer d'Alegre, 17. - REUS Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.</p>	<p>Fàbrica de Capses de Cartró ENRIC VIDAL Carrer Galló, 4 REUS</p>	<p>Casa PUJOL TRAJOS DE LLANA DES DE 25 PESSETES Monterols, 37 REUS</p>
<p>Esteve Massagué Comissions-Representacions St. Llorens, 8, 3.ª REUS</p>	<p>DISPONIBLE</p>	<p>JOAN PUJOL Recader de Reus a Barcelona Arraval alt Jesús, REUS</p>

VIII.—Higiene i Moral.	Pág. 85
IX.—Política nacionalista. Intervenció. Afirmació. Revolució.—La Unió Catalana.—La Lliga Regionalista.—El Nacionalisme Republicà	» 100
X.—Acció del Nacionalisme en els governs municipal i provincial.—La Mancomunitat Catalana.	» 123
XI.—El Nacionalisme i els obrers.—Socialisme.—Alimentació, vestuari i habitació.	» 134
XII.—Concepte de la Capitalitat.—El Barcelonisme.	» 141
XIII.—Condicció civil dels Catalans.—L'idioma català.—La Riquesa.—Republicanisme i Internacionalisme.. . . .	» 147
XIV.—El «Scoutisme» i la seva història.—El seu caràcter nacionalitzador, patriòtic i cívic.—Els «Jove-stels» de Catalunya.	» 157
Index.	» 177

Altres obres de l'autor

ASSAIGS POLÍTICS

- Iberisme.*—Pròleg de Teòfil Braga. 1907.
- A educação dos povos peninsulares.*—Edició de «A Renascença Portuguesa», de Porto. 1907.
- Nova orientação económica dos povos peninsulares.*—Edició de la Societat de Geografia, de Lisboa. 1907.
- Crisi de la monarquia portuguesa.*—Barcelona. 1908.
- La integridad de la Patria.*—Pròleg de Joan Maragall.—Barcelona. 1910.
- Los lusíadas.*—Barcelona. 1910.
- *Zollverein peninsular e o ibero-americanismo.*—Lisboa. 1910.

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : : Habitacions amb banys, dutxes i teléfon

SOFRE LIQUID "RADIUM"

(Polisulfur alcali fortament concentrat) de la Casa HAUPOLD

Se ven a una pesseta el litre. Per la primera ensofrada basta 1 litre per 100 d'aigua i per les successives 2 litres per 100 d'aigua.

L'Enginyer-Director de l'Estació Enològica i Escola de Viticultura de Reus (Província de Tarragona), don Claudi Oliveras Massó, diu en un dels seus certificats, després de donar la composició d'aquest producte, en ses conclusions i observacions:

«Que el Azufre líquido RADIUM es, por su composición, el producto más indicado para combatir y preservar a la vida de las invasiones del oidium, con notable economía».

Per ençàrrecs dirigir-se a En SALVADOR DUCH i DUCH, Hostal del Bou.—REUS.

Els cafès GIL

SON: Els de més fortalesa.
SON: Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)—REUS

Fábregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Borsa, Canvi, Giro

Rambra dels Estudis, 4 Barcelona

TELÉFONS A 2248 i A 3453

PIUS MONTERO AMADOR

AGENT DE NEGOCIS MATRICULAT

Arraval de Robuster, 24, pral.—Tel. 343.—REUS

Administra finques amb tota garantia. Cobro de crèdits. Informes comercials. Representacions. Investigacions generals-privades. Habilitacions. Ràpides gestions d'assumptes en Notaries i Registres de la Propietat, així com en la Delegació d'Hisenda, Govern Civil i Militar, Audiencia, Diputació, Duanes, Obres Públiques, Foment, i demés oficines de l'Estat a la província i les de fora d'ella.

Adelantament del pago de CONTRIBUTIONS, a tota la província. Aquest servei és gratuït i els rebuts se entreguen a domicili.—Comptes corrents amb els Bancs d'Espanya i Banq

La Activa

Agencia de Reclamacions a les Companyies Ferroviaries

A CÀRREC DE

Vicens Martí i Balsells

(EX-FERROVIARI)

Despatx: Carnicerías Velles, 2, 1.ª esq.^{ra} i carrer la Mar, 2
Xocolateria "LA MUNDIAL". Teléfon núm. 339

Informes afectes al servei ferroviari. Legislació Comercial de ferrocarrils. Llei de Policia. Reclamacions per retrassaments, faltes totals i parcials, errors en la aplicació de ports, etc., etc.—Excel·lents condicions i facilitats al comerç i petites indústries.—Admeto abonats: Quotes a 2'50, 5 i 10 Ptes. mensuals.

¡AGRICULTORS!

Si voleu lliurar vostres vinyes de la malura, gastau el sofre gris marca

Si no voleu sentir la falta del sofre groc, ensofreu vostres vinyes amb

SUFROLINA

La **SUFROLINA** és l'únic producte que es garanteix la seva puresa.

Agricultors, no compreu altra cosa que **Sufrolina**
DEMANEU A TOT ARREU

Concessionaris: VIVES i C.^a Ferrers, 80 - Vilafranca del Penadís
Teléfon 170

Representant a Reus: Joan Balañá, St. Joan, 19. Tel. 317

Sastreria QUERALT

MONTEROLS, 35

REBUDES TOTES LES NOVETATS D'ESTIU:

Grans col·leccions de trajos d'alta novetat. Immens assortit en trajos de "frescos" - Variat assortit en drils per a trajos de sport

No costa res fer una visita en aquesta casa abans de comprar i podran apreciar-se les grans col·leccions de tots els articles

SENSE aquesta marca

aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

Companyia del Gramòfon - S. A.

ESPANYOLA

Éxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - REUS
Despatx: 24, pral.

Dipòsit de Relotgeria.- Relotges de butxaca i Despertadors des de 2'90 p.

LLET CONDENSADA

marca

VAQUERA

El·laboració nacional de la CONDENSERÍA DEL SEGRE
de Balaguer (Lleida)

Fabricació garantida, qualitat completament pura : : : : :
: : : : : Anàlisi del Laboratori Municipal de Lleida
ENTREGUES IMMEDIATES

Agent Comercial: Miquel-Angel Cortada. - Bailèn, 36. - BARCELONA
Representant a Reus: Esteve Massagué. - Sant Llorenç 8

PUNTS DE VENDA: H. Mariné; Roa i Ribas; Tomás Piñol; Román Marimón; J. Fargas Serret; Manuel Barberá; J. Malet; Vda. de P. Rodón; Ramón Rodón; C. Xipell; Manuel García; Joaquim Llorens; Salvador Sedó; Anton Porqueras; Enric Alonso; Anton Martra; J. Fortuny Mas.